

Uppföljning av Pilas pilotverksamhet

Utgivare Försäkringskassan
Försäkringsutveckling

Upplysningar Ann-Christin Jans
08-786 96 17
ann-christin.jans@forsakringskassan.se

Hemsida: www.forsakringskassan.se

Förord

I december år 2005 fick Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen i uppdrag av regeringen att gemensamt bedriva ett projekt med förstärkta insatser för långtidssjukskrivna och individer med tidsbegränsad sjuk- eller aktivitetsersättning, det så kallade Pilaprojektet. Syftet med projektet var att i ökad utsträckning ta tillvara arbetsförmågan hos dessa individer och att underlätta deras återgång till arbetslivet. I de fall individerna saknade arbetsförmåga skulle det säkerställas att rätt ersättning utgick.

Våren 2006 påbörjades Pilas pilotverksamhet i Västra Götaland och Västmanland och i mars år 2007 utvidgades verksamheten till hela landet.

I rapporten studeras vad som hänt med de individer som omfattats av Pilas pilotverksamhet under perioden mars år 2006 till och med mars år 2007. I uppföljningen undersöks vilken ersättning individerna hade från sjukförsäkringen i oktober 2007. Individernas ersättningsform visar i vilken grad de bytt från sjukpenning till sjuk- eller aktivitetsersättning, lämnat sjukförsäkringen eller hade kvar samma ersättning som tidigare.

Rapporten har författats av Ann-Christin Jans, Fredrik Johansson och Lena Lundkvist.

Magdalena Brasch
Verksamhetsområdeschef
Försäkringsutveckling

Innehåll

Sammanfattning	5
Inledning	7
Vad har hänt i Pila-länen	9
Pilas målgrupp.....	10
Sjukskrivna	11
<i>Pilas insatser för långtidssjukskrivna</i>	11
<i>Status i oktober år 2007</i>	12
Tidsbegränsad sjukersättning	14
<i>Pilas insatser för individer med tidsbegränsad sjukersättning</i>	14
<i>Status i oktober år 2007</i>	15
Aktivitetsersättning	16
<i>Pilas insatser för individer med aktivitetsersättning</i>	16
<i>Status i oktober år 2007</i>	17
Slutdiskussion	18
Bilaga	20

Sammanfattning

I december år 2005 fick Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen i uppdrag av regeringen att bedriva ett projekt med förstärkta insatser för långtidssjukskrivna och individer med tidsbegränsad sjuk- eller aktivitetsersättning, det så kallade Pilaprojektet. Med långtidssjukskrivna avsågs individer som varit sjukskrivna i två år eller mer. Syftet med projektet var att i ökad utsträckning tillvarata individernas arbetsförmåga och att underlätta deras återgång till arbetslivet. I de fall individerna saknade arbetsförmåga skulle man i projektet säkerställa att rätt ersättning utgick. Våren 2006 påbörjades en pilotverksamhet i Västra Götaland och Västmanland och i mars år 2007 utvidgades verksamheten till hela landet.

Under hösten år 2006 beslutade Försäkringskassan att utvärdera Pilaprojektet. Det bedömdes då att en första utvärdering av verksamheten skulle kunna genomföras under hösten år 2007. Det visade sig dock senare att detta inte var möjligt. Orsaken till det var att det inte gått tillräcklig lång tid för att verksamheten skulle ge tillräckliga resultat för en utvärdering av pilotverksamheten. De individer som omfattas av Pila står långt ifrån arbetsmarknaden och för många tar det tid att förändra sin situation. Inte heller var det möjligt att vänta med att genomföra utvärderingen till en senare tidpunkt. I mars år 2007 utvidgades Pilas verksamhet till hela landet vilket innebär att det från och med denna tidpunkt saknas en jämförelsegrupp till de individer som omfattats av Pilas pilotverksamhet. I denna rapport sker därför ingen utvärdering utan endast en uppföljning av pilotverksamheten i Västra Götaland och Västmanland.

I uppföljningen studeras vad som hänt med de individer vars ärenden omfattats av Pilas pilotverksamhet fram till och med mars år 2007. Genom att undersöka individernas ersättning från Försäkringskassan i oktober 2007 går det att utläsa i vilken grad individerna har kvar samma sjukförmån som tidigare, bytt från sjukpenning till sjuk- och aktivitetsersättning eller lämnat sjukförsäkringen.

I Pilas målgrupp fanns den 1 januari år 2006 drygt 25 800 individer. Majoriteten av individerna hade tidsbegränsad sjukersättning. Fler kvinnor än män ingick i målgruppen. Drygt två tredjedelar av dem med sjukersättning och sjukpenning var kvinnor medan drygt hälften av dem med aktivitetsersättning var kvinnor. Medelåldern i målgruppen uppgick till drygt fyrtio år. Flertalet var sjukskrivna eller hade sjuk- eller aktivitetsersättning med hel omfattning, och var födda i Sverige samt hade gymnasial utbildning.

Till och med den 31 mars år 2007 hade man inom Pila hanterat och avslutat drygt hälften av ärendena i målgruppen, totalt 14 436 fall. I 8 procent av dessa ärenden bedömde Pila att individerna hade förmåga att helt eller delvis börja arbeta. Andelen var högre bland dem med tidsbegränsad sjuk- eller aktivitetsersättning (9 respektive 7 procent) än bland sjukskrivna (knappt 5 procent). Samtliga dessa fick via Pila ta del av arbetslivsinriktade insatser,

huvuddelen i samverkan med Arbetsförmedlingen. Den absoluta majoriteten av individerna, närmare 62 procent, saknade dock enligt Pilas bedömning arbetsförmåga och deras ärenden lämnades därför tillbaka till Försäkringskassan. Resterande ärenden, 30 procent, lämnades utan åtgärd av Pila beroende på att individerna hade lämnat försäkringen eller redan hade pågående eller planerade åtgärder i Försäkringskassans ordinarie verksamhet.

Huvuddelen av de individer som omfattats av Pila hade kvar samma ersättning i oktober år 2007 som tidigare. Av dem som var långtidssjukskrivna och som enligt Pilas bedömning saknade arbetsförmåga hade dock den övervägande majoriteten, närmare 80 procent, bytt från sjukpenning till sjuk- eller aktivitetsersättning. Att så många bytt ersättningsform indikerar att Pila kan ha resulterat i att fler individer fått rätt ersättning.

Av de individer som enligt bedömningen hade arbetsförmåga hade knappt en av fyra lämnat sjukförsäkringen i oktober år 2007. Andelen som lämnat sjukförsäkringen bland dem med arbetsförmåga var dock betydligt högre än andelen som lämnat sjukförsäkringen i hela målgruppen. Att fler av dem som enligt Pila hade arbetsförmåga hade lämnat sjukförsäkringen i oktober år 2007 kan bero på att de fått ta del av arbetslivsinriktade insatser men det är också möjligt att individerna skulle ha lämnat sjukförsäkringen även om de inte fått ta del av Pilas insatser.

Inledning

I december år 2005 beslutade regeringen att ge Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen (dåvarande Arbetsmarknadsstyrelsen) i uppdrag att bedriva ett projekt med förstärkta insatser för långtidssjukskrivna och individer med tidsbegränsad sjuk- eller aktivitetsersättning, det så kallade Pilaprojektet. Med långtidssjukskrivna avsågs individer som varit sjukskrivna i två år eller mer.

Tidigare under året hade Riksrevisionen¹ visat i en rapport att handläggare på Försäkringskassan hade samma förhållningssätt till individer med tidsbegränsad sjukersättning som man tidigare hade till individer med förtidspension. Sjuk- och aktivitetsersättning betraktades som en sjukförmån som individen hade fram till ålderspensionen. Av rapporten framgick att det gjordes allt för få insatser för att få individer med sjuk- eller aktivitetsersättning att återgå till arbetslivet.

Syftet med Pilaprojektet är att i ökad utsträckning tillvarata arbetsförmågan hos långtidssjukskrivna och individer med tidsbegränsad sjuk- eller aktivitetsersättning. Pila ska säkerställa att rehabilitering och andra åtgärder erbjuds de individer som har arbetsförmåga men även att rätt ersättning utgår till dem som saknar arbetsförmåga. Pilas verksamhet innefattar ett utökat samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen för de individer som har arbetsförmåga och som saknar arbete eller inte kan återgå till sin ordinarie arbetsgivare. Försäkringskassan är själv ansvarig för att de individerna som har en anställning får ta del av insatser hos arbetsgivaren. Även prövning av rätten till ersättning handläggs av Försäkringskassan.

I regeringsbeslutet fastslogs att verksamheten skulle startas så snart som möjligt i två pilotlän: Västra Götaland och Västmanlands län. En viktig del i pilotverksamheten bestod i att utveckla rättsäkra och effektiva metoder för handläggningen av ärenden. Särskilt angeläget var att utveckla rutiner för bedömning av arbetsförmåga, åtgärder för rehabilitering och stöd för återgång i arbete. När effektiva och rättsäkra metoder och rutiner utvecklats skulle verksamheten successivt införas i hela landet. I beslutet stod också: ”Det är regeringens intention att samtliga personer i den nämnda målgrupp inom landet ska omfattas av insatserna så snart som möjligt och senast vid utgången av år 2007”. Det påpekades särskilt att frågor om kvinnors ohälsa skulle ges tyngd i pilotverksamheten.

I mars år 2006 påbörjades pilotverksamheten, Pila, i Västra Götaland och Västmanland. Den första tiden åtgick en stor del av arbetet till att utarbeta metoder och rutiner för bedömning av arbetsförmåga och arbetslivsinriktade insatser. Arbetet med att utveckla metoder och rutiner för arbetslivsinriktade insatser skedde i samarbete med Arbetsförmedlingen. I oktober år 2006 var

¹ Se Förtidspension utan återvändo, Riksrevisionen, RiR 2005:14.

Pilas metodik fullt utarbetad och verksamheten kom igång i full skala.² I mars år 2007 utvidgades verksamheten till övriga delar av landet.

Hösten år 2006 beslutade Försäkringskassan att utvärdera pilotverksamheten i Västra Götaland och Västmanland. En förutsättning för utvärderingen var att det gått så lång tid sedan Pila startade att de bedömningar, beslut och insatser som genomförts hade en rimlig möjlighet att ge resultat. På Försäkringskassan bedömdes att en första utvärdering kunde ske under hösten år 2007.

Det visade sig dock att det inte var möjligt att genomföra en utvärdering av pilotverksamheten. Det främsta skälet till det var att det inte gått tillräckligt lång tid sedan pilotverksamheten startats för att det skulle vara möjligt att avläsa några resultat av verksamheten. Allt för få ärenden hade avslutats för att man skulle kunna utvärdera effekterna av verksamheten under hösten år 2007. Inte heller var det möjligt att vänta med att utvärdera verksamheten till en senare tidpunkt. I mars år 2007 hade Pilas verksamhet utvidgats till hela landet, och omfattade därefter samtliga långtidssjukskrivna och samtliga individer med tidsbegränsad sjuk- eller aktivitetsersättning. Detta medförde att man från och med detta datum saknade jämförelsegrupp (av individer som inte omfattats av Pila) till dem som omfattats av Pila.

Att det i nuläget inte är möjligt att genomföra en utvärdering av Pilas pilotverksamhet hindrar dock inte att det är möjligt i framtiden. Sedan år 2007 pågår Pila i hela Sverige vilket innebär att man eventuellt skulle kunna utvärdera den nationella verksamhet som bedrivits i Pilas regi sedan dess. För att detta ska vara möjligt att genomföra krävs att det finns förutsättningar för att dela in målgruppen i två grupper, en grupp som ska omfattas av Pilas verksamhet, en behandlingsgrupp, och en kontrollgrupp som inte ska omfattas av verksamheten.

Eftersom Pilas verksamhet består av flera olika moment, som att bedöma rehabiliteringspotential och arbetsförmåga, initiera arbetsrelaterade insatser och det vid flera av dessa moment ingår andra aktörer än Försäkringskassan, skulle en framtida utvärdering vinna på att vara inriktad på både intermediära och mer långsiktiga utfall. På kort sikt kan en utvärdering exempelvis undersöka i vilken grad Pila har resulterat i att fler individer fått ta del av arbetslivsinriktade insatser och på längre sikt i vilken grad Pila har gett upphov till att fler individer lämnat sjukförsäkringen och/eller att fler individer i högre grad har rätt ersättningsform.

I denna rapport sker endast en uppföljning av vad som hänt med de individer som omfattats av Pilas verksamhet i Västra Götaland och Västmanland under perioden mars år 2006 till och med mars år 2007. I uppföljningen undersöks vilken ersättning individerna hade från sjukförsäkringen i oktober år 2007. Individernas ersättningsform visar i vilken grad individerna: bytt från sjukpenning till sjuk- och aktivitetsersättning, lämnat sjukförsäkringen eller har kvar samma förmån som tidigare.

² I augusti 2007 lämnade Försäkringskassan en rapport till regeringen 'Pilotverksamhet med förstärkta insatser för långtidssjukskrivna (Pila), (Dnr S2005/10219/SF)'. I rapporten beskrivs Pilas arbetsmodell, verksamhets- och resultatutveckling och kostnader för bedömning, utredning och insatser.

Vad har hänt i Pila-länen

I uppföljningen studeras de ärenden som Pila hanterat och avslutat under perioden mars år 2006 till och med mars år 2007 i Västra Götalands och Västmanlands län. Eftersom det inledningsvis skedde en utveckling av såväl arbetsmetodik som rutiner för hur ärendena skulle bedömas och hanteras tog verksamheten i de två Pila-länen fart först under slutet av år 2006. Som en följd av detta avslutades mycket få ärenden under verksamhetens första halvår. I mars år 2007, ett år efter att verksamheten startades hade man gått igenom och avslutat drygt hälften av samtliga ärenden i målgruppen.

I uppföljningen studeras individernas ersättning från sjukförsäkringen i oktober år 2007. För de individer som tagit del av Pilas verksamhet hade det då gått minst ett halvår sedan deras ärenden avslutades och ifall det skett någon förändring i ersättningen från Försäkringskassan bör det ha avspeglats sig i tillgängliga data.

Det är viktigt av flera skäl att det hinner gå en tillräckligt lång tid från det att individernas ärenden avslutats fram till dess att deras situation följs upp. Till Pilas uppgifter hör att initiera och att säkerställa att de individer som har arbetsförmåga får ta del av arbetslivsinriktade insatser men inte att bedriva insatserna. Individerna genomgår insatser efter att Pila har avslutat deras ärenden.

De individer som Pila riktar sig till står som regel dessutom mycket långt från arbetsmarknaden och att förändra deras situation tar tid. Men även handläggning och prövning av individens rätt till ersättning tar tid, vilket i sin tur kan resultera i att individer som beviljats sjukersättning och som tidigare varit långtidssjukskrivna får ersättning utbetalt retroaktivt. I dessa fall tar det tid innan förändringar i individernas ersättning avspeglas i datasystemen.

Individer som har sjuk- och aktivitetsersättning har rätt att utnyttja vilande sjuk- och aktivitetsersättning om de vill pröva att arbeta. Vilande sjuk- och aktivitetsersättning innebär att individerna kan arbeta under en period av två år utan att de förlorar rätten till sjukförmånen om de åter skulle förlora arbetsförmågan. Under de tre första månaderna som de arbetar får de utöver sin lön även behålla sin ersättning från sjukförsäkringen. Det innebär att det behöver gå minst fyra månader innan individernas arbete avspeglas i form av upphörda utbetalningar från sjukförsäkringen. Av dessa skäl har därför de ärenden som ingick i målgruppen för Västra Götaland och Västmanland och som avslutats fram till och med mars år 2007 följts upp först i oktober år 2007.

I den fortsatta framställningen presenteras resultaten för de individer som ingick i Pilas målgrupp den 1 januari år 2006 uppdelat på individer som varit sjukskrivna i minst två år, individer med tidsbegränsad sjukersättning och individer med aktivitetsersättning. Skälet till detta är att grupperna skiljer

sig åt väsentligen till omfattning, individegenskaper och status i sjukförsäkringen vid uppföljningstidpunkten.

Pilas målgrupp

Pilotverksamheten i Västra Götaland och Västmanland riktade sig till de individer som den 1 januari år 2006 varit sjukskrivna i minst två år eller hade tidsbegränsad sjuk- eller aktivitetsersättning. Totalt omfattade målgruppen i dessa två län 25 809 personer.³

Tabell 1 Målgruppen för Pilas pilotverksamhet i Västra Götaland och Västmanlands län den 1 januari år 2006

Målgruppen den 1/1 2006	Kvinnor	Män	Båda könen
Sjukskrivna 2 år eller längre	3 217	1 640	4 857
Tidsbegränsad sjukersättning	12 280	5 456	17 736
Aktivitetsersättning	1 664	1 552	3 216
Totalt	17 161	8 648	25 809

Huvuddelen, knappt 70 procent, av individerna hade tidsbegränsad sjukersättning, se tabell 1. Andelen med aktivitetsersättning och andelen långtids-sjukskrivna uppgick till drygt 10 respektive knappt 20 procent.

Fler kvinnor än män ingick i målgruppen. Två tredjedelar av dem med sjukersättning och sjukpenning var kvinnor medan drygt hälften av dem med aktivitetsersättning var kvinnor. Större delen var i åldrarna 39 till 55 år, se tabell 2. Medelåldern i målgruppen uppgick till knappt fyrtiofem år. Att medelåldern inte är högre förklaras av att Pila endast omfattar individer med tidsbegränsad sjukersättning. Äldre har vanligen sjukersättning som inte är tidsbegränsad. Flertalet i målgruppen var sjukskrivna eller hade sjuk- och aktivitetsersättning med hel omfattning, var födda inom Sverige och hade gymnasial utbildning. En stor del av dem som hade tidsbegränsad sjuk- eller aktivitetsersättning hade beviljats sjukförmånen till följd av psykiska besvär.

³ I hela målgruppen hade 258 individer avlidit, 12 individer har fyllt 65 år under den observerade tidsperioden, 954 individer hade flyttat från länen och 302 individer bodde inte i rätt län när urvalet gjordes. 1 219 individer hade både sjukpenning och sjuk- eller aktivitetsersättning. Detta är en liten heterogen grupp som inte analyseras vidare. Individer som avlidit, flyttat, uppnått pensionsålder eller hade flera ersättningar har exkluderats från målgruppen och ingår inte i uppföljningen.

Tabell 2 Egenskaper hos individer i Pilas målgrupp den 1 januari år 2006, båda könen⁴

	Sjukskrivna 2 år eller mer	Tidsbegränsad sjukersättning	Aktivitets- ersättning	Samtliga
Alder				
Medelvärde	45,7	46,2	24,2	43,3
(std. avvikelse)	(9,5)	(8,4)	(2,9)	(10,9)
Median	46	46	24	44
Födelseland				
Svenskfödd	83,1	80,2	87,1	81,6
Utrikesfödd	16,9	19,8	12,9	18,4
Utbildning				
Förgymnasial	17,2	21,6	42,6	23,4
Gymnasial	56,5	55,2	29,9	52,3
Eftergymnasial	23,1	22,9	3,4	21,1
Uppgift saknas	0,2	0,3	24,1	3,3
Omfattning				
25 procent	23,0	9,0	1,6	10,7
50 procent	22,9	19,2	5,0	18,2
75 procent	4,9	4,8	0,4	4,3
100 procent	49,1	67,0	92,9	66,9
Antal sjukdagar i förmånen fram till den 1/6 2006				
(std. avvikelse)	1 053 (312)	754 (722)	1 038 (757)	846 (683)
Diagnos*				
Psykiska besvär	–	46,4	73,2	–
Rörelseorganen	–	29,6	3,6	–
Övriga besvär	–	21,1	23,2	–
Uppgift saknas	–	2,9	0	–
Antal obs.	4 857	17 736	3 216	25 809

* I rapporten har diagnoser för sjukskrivna utelämnats. Skälet till det är att förändringar i diagnoser över tid inte alltid registreras.

Sjukskrivna

Pilas insatser för långtidssjukskrivna

Fram till och med mars år 2007 hade Pila avslutat drygt 70 procent av sjukfallsärendena i målgruppen, i totalt 3 490 av 4 857 fall. I knappt 5 procent av de ärenden som avslutats av Pila bedömdes att individerna borde kunna återvända till arbetsmarknaden med hjälp av arbetslivsinriktade insatser, se tabell 3. I majoriteten av dessa fall lämnades individerna över till insatser i samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

⁴ För egenskaper hos kvinnor och män i målgruppen se Bilaga tabell B1.

Tabell 3 Antalet avslutade ärenden för långtidssjukskrivna fram till och med den 31 mars år 2007. Procent inom parentes

Avslutade ärenden från och med mars 2006 till och med mars 2007	Kvinnor	Män	Båda könen
Bedöms ha arbetsförmåga, vidare till insatser:			
- hos arbetsgivare,	51 (2,2)	16 (1,4)	67 (1,9)
- i samverkan med arbetsförmedlingen	70 (3,0)	35 (3,0)	105 (3,0)
Bedöms sakna arbetsförmåga	1 016 (43,5)	517 (44,7)	1 533 (43,9)
Har planerade/pågående insatser	638 (27,3)	294 (25,4)	932 (26,7)
Lämnat sjukförsäkringen	559 (24,0)	294 (25,4)	853 (24,4)
Total	2 334 (100,0)	1 156 (99,9)	3 490 (99,9)

I knappt 45 procent av ärendena bedömde Pila att individerna saknade arbetsförmåga och ärendena lämnades åter till Försäkringskassan. De fall som därefter kvarstod, drygt hälften, lämnades utan åtgärd av Pila. Orsaken till detta var att individerna antingen hade lämnat sjukförsäkringen när Pila öppnade ärendet, i knappt 25 procent av fallen, eller att individerna redan hade pågående eller planerade insatser, i 27 procent av fallen.

De individer vars ärenden avslutats av Pila fram till mars år 2007 var i förhållande till samtliga långtidssjukskrivna i hela målgruppen: yngre och i högre grad sjukskrivna med hel omfattning, se Bilaga tabell B2. De som enligt Pilas bedömning hade arbetsförmåga och som fick ta del av arbetslivsinriktade insatser var i förhållande till hela målgruppen i högre grad kvinnor, yngre, svenskfödda, gymnasieutbildade samt hade i högre utsträckning sjukpenning med hel omfattning. De som saknade arbetsförmåga var i jämförelse med dem som hade arbetsförmåga något äldre, i högre grad män och födda utanför Sverige. De var också till större del sjukskrivna med partiell omfattning.

Status i oktober år 2007

I oktober år 2007 hade närmare en tredjedel av samtliga långtidssjukskrivna i hela målgruppen lämnat sjukförsäkringen, drygt hälften hade bytt från sjukpenning till sjuk- och aktivitetsersättning och knappt en sjättedel var fortfarande sjukskrivna, se tabell 4.

Tabell 4 Långtidssjukskrivnas status i sjukförsäkringen i oktober år 2007, båda könen.⁵ Procent inom parentes

	Status i sjukförsäkringen, oktober år 2007			
	Sjukskrivna	Bytt till SA	Lämnat försäkringen	Totalt
Hela målgruppen	784 (16,2)	2 528 (52,0)	1 545 (31,8)	4 857 (100,0)
Avslutade ärenden				
Bedöms ha arbetsförmåga	86 (50,0)	38 (22,1)	48 (27,9)	172 (100,0)
Bedöms sakna arbetsförmåga	154 (10,1)	1 193 (77,8)	186 (12,1)	1 533 (100,0)
Hade redan planerade/pågående insatser	260 (27,9)	381 (40,9)	291 (31,2)	932 (100,0)
Lämnat sjukförsäkringen	78 (9,1)	90 (10,6)	685 (80,3)	853 (100,0)
Samtliga avslutade ärenden	578 (16,6)	1 702 (48,8)	1 210 (34,7)	3 490 (100,1)

Av de individer som enligt Pilas bedömning hade arbetsförmåga och som gått vidare till arbetslivsinriktade insatser hade knappt 30 procent lämnat sjukförsäkringen i oktober år 2007. Hälften var fortfarande sjukskrivna och drygt 20 procent hade beviljats sjuk- och aktivitetsersättning. Andelen som lämnat sjukförsäkringen var därmed något lägre samtidigt som andelen som fortfarande var sjukskrivna var betydligt högre än för samtliga långtidssjukskrivna i målgruppen. Vid tidpunkten för denna uppföljning hade det dock gått relativt kort tid sedan individernas ärenden avslutats av Pila och det är därför möjligt att fler av de individer som omfattats av Pilas verksamhet kommer att lämna sjukförsäkringen framöver. Att drygt 20 procent hade beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning är dock förvånande med tanke på att Pila bedömt att individerna hade förmåga att återvända till arbetsmarknaden.

Av de individer som enligt Pilas bedömning saknade arbetsförmåga hade knappt 80 procent sjuk- eller aktivitetsersättning i oktober år 2007, 10 procent var fortfarande sjukskrivna och drygt 10 procent hade lämnat sjukförsäkringen. Den övervägande majoriteten av individerna hade således beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning. Andelen som bytt sjukförmån var betydligt högre än i målgruppen som helhet.

Det finns en del som tyder på att Pila i första hand förmedlat arbetslivsinriktade insatser till de individer som stått allra längst från arbetsmarknaden. De individer som enligt Pila hade arbetsförmåga och som fick ta del av insatser var till större del yngre, svenskfödda, hade lägre utbildning, var i högre grad sjukskrivna med hel omfattning samt saknade pågående eller planerade insatser i Försäkringskassans ordinarie verksamhet, se Bilaga tabell B2. Att individerna var sjukskrivna med hel omfattning, hade lägre utbildning samt saknade pågående eller planerade insatser tyder på att de stod längre från arbetsmarknaden än övriga individer i målgruppen.

⁵ För status i sjukförsäkringen i oktober år 2007 för de långtidssjukskrivna kvinnor och män som omfattats av Pilas verksamhet, se Bilaga tabell B5.

Tidsbegränsad sjukersättning

Pilas insatser för individer med tidsbegränsad sjukersättning

Fram till och med mars år 2007 hade man i Pila avslutat knappt hälften av de ärenden i målgruppen som berörde individer med tidsbegränsad sjukersättning, i totalt 8 800 av 17 736 fall.

I knappt 9 procent av de ärenden som avslutats bedömdes att individerna hade arbetsförmåga kvar och individerna fick ta del av arbetslivsinriktade insatser, se tabell 5. Huvuddelen av individerna överfördes till insatser i samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Tabell 5 Antalet avslutade ärenden för individer med tidsbegränsad sjukersättning fram till och med den 31 mars år 2007, procent inom parentes

Avslutade ärenden från och med mars 2006 till och med mars 2007	Kvinnor	Män	Båda könen
Bedöms ha arbetsförmåga, vidare till insatser:			
- hos arbetsgivare,	222 (3,6)	76 (2,8)	298 (3,4)
- i samverkan med arbetsförmedlingen	342 (5,6)	130 (4,8)	472 (5,4)
Bedöms sakna arbetsförmåga	4 154 (68,0)	1 939 (72,2)	6 093 (69,3)
Har planerade/pågående insatser	966 (15,8)	330 (12,3)	1 296 (14,7)
Lämnat sjukförsäkringen	429 (7,0)	212 (7,9)	641 (7,3)
Total	6 113 (100,0)	2 687 (100,0)	8 800 (100,1)

Majoriteten, drygt 70 procent, av individerna saknade arbetsförmåga och individernas ärenden lämnades tillbaka Försäkringskassan. Resterande fall lämnades utan åtgärd beroende på att individerna antingen hade lämnat sjukförsäkringen när Pila granskade ärendet eller på att individerna redan hade pågående eller planerade arbetslivsinriktade insatser. Andelen individer som hade lämnat sjukförsäkringen uppgick till 7 procent och andelen som hade planerade eller pågående insatser uppgick till 15 procent.

I förhållande till samtliga individer med tidsbegränsad ersättning i målgruppen var de individer vars ärenden avslutats av Pila yngre, hade till större del psykiska besvär och sjukersättning med hel omfattning, se Bilaga tabell B3. De individer som hade arbetsförmåga och som fick ta del av arbetslivsinriktade insatser var till större del kvinnor: 74 procent av dem som fick insatser var kvinnor medan andelen kvinnor i hela målgruppen uppgick till 69 procent. De som hade arbetsförmåga var också i högre grad yngre, födda i Sverige, lägre utbildade och hade i än högre grad psykiska besvär samt sjukersättning med hel omfattning. De som saknade arbetsförmåga var å andra sidan något äldre, i högre grad utrikesfödda, lägre utbildade samt hade sjukersättning med hel omfattning i högre grad än de som bedömdes kunna återvända till arbetsmarknaden.

Status i oktober år 2007

I hela målgruppen om totalt 17 736 individer med tidsbegränsad sjukersättning saknade 13 procent ersättning från sjukförsäkringen i oktober år 2007. 84 procent hade fortfarande förmånen kvar och drygt 2 procent hade sjukpenning. Majoriteten av individerna hade således samma sjukförmån i oktober år 2007 som i början av januari år 2006, se tabell 6.

Tabell 6 Status i sjukförsäkringen i oktober år 2007 för individer med tidsbegränsad sjukersättning, båda könen.⁶ Procent inom parentes

	Status i sjukförsäkringen i oktober år 2007			
	Sjuk- ersättning	Sjuk- penning	Lämnat försäkringen	Totalt
Hela målgruppen	14 922 (84,1)	528 (3,0)	2 286 (12,9)	17 736 (100,0)
Avslutade ärenden				
Har arbetsförmåga enl. Pila	589 (76,5)	17 (2,2)	164 (21,3)	770 (100,0)
Saknar arbetsförmåga enl. Pila	5 564 (91,3)	143 (2,3)	386 (6,3)	6 093 (99,9)
Har planerade/pågående insatser	1 045 (80,6)	46 (3,5)	205 (15,8)	1 296 (99,9)
Lämnat sjukförsäkringen	123 (19,2)	29 (4,5)	489 (76,3)	641 (100,0)
Samtliga avslutade ärenden	7 321 (83,2)	235 (2,7)	1 244 (14,1)	8 800 (100,0)

Av de individer som enligt Pilas bedömning hade arbetsförmåga var det drygt 21 procent som hade lämnat sjukförsäkringen i oktober år 2007, 77 procent hade sjukersättning och 2 procent sjukpenning. Andelen som lämnat sjukförsäkringen var således betydligt högre bland de individer som gått vidare till insatser via Pilas försorg än i målgruppen som helhet. De som fick ta del av Pila bör dock ha haft större chanser att återvända till arbetsmarknaden om inte annat för att de var yngre, hade arbetsförmåga och fick ta del av arbetslivsinriktade insatser, se Bilaga tabell B3.

Av de individer som saknade arbetsförmåga hade över 90 procent fortfarande sjukersättning. Andelen som var kvar med förmånen var därmed högre än i målgruppen som helhet.

⁶ För status i sjukförsäkringen i oktober år 2007 för de kvinnor och män som hade tidsbegränsad sjukersättning och som omfattats av Pilas verksamhet, se Bilaga tabell B5.

Aktivitetsersättning

Pilas insatser för individer med aktivitetsersättning⁷

Fram till och med mars år 2007 hade Pila avslutat drygt 60 procent av det totala antalet ärenden i målgruppen, totalt 2 040 av 3 216 fall, som berörde aktivitetsersättning.

I drygt 7 procent av de ärenden som avslutats bedömdes att individerna hade arbetsförmåga, se tabell 7. I samtliga fall fick individerna ta del av arbetslivsinriktade insatser, varav huvuddelen skedde i samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Tabell 7 Antalet avslutade ärenden för individer med aktivitetsersättning fram till och med mars år 2007. Procent inom parentes

Avslutade ärenden från och med mars 2006 till och med mars 2007	Kvinnor	Män	Båda könen
Bedöms ha arbetsförmåga, vidare till insatser:			
- hos arbetsgivare,	5 (0,5)	3 (0,3)	8 (0,4)
- i samverkan med arbetsförmedlingen	64 (6,0)	77 (7,8)	141 (6,9)
Bedöms sakna arbetsförmåga	672 (63,5)	619 (63,1)	1 291 (63,3)
Har planerade/pågående insatser	175 (16,5)	136 (13,9)	311 (15,2)
Lämnat sjukförsäkringen	143 (13,5)	146 (14,9)	289 (14,2)
Total	1 059 (100,0)	981 (100,0)	2 040 (100,0)

I majoriteten av de ärenden som hanterats av Pila, drygt 63 procent, bedömdes att individerna saknade arbetsförmåga och ärendena lämnades därför åter till Försäkringskassan.

Resterande fall lämnades utan åtgärd från Pila. Skälet till det var att individerna antingen hade lämnat sjukförsäkringen när Pila öppnade ärendet eller att de redan hade pågående eller planerade insatser. Andelen individer som hade lämnat sjukförsäkringen uppgick till 16 procent och andelen som hade planerade eller pågående insatser uppgick till 15 procent.

De individer vars ärenden hanterats och avslutats av Pila hade i stort sett samma observerbara egenskaper som individerna i hela målgruppen, se Bilaga tabell B4. De som hade arbetsförmåga var däremot något äldre, till större del svenskfödda och hade i högre grad aktivitetsersättning med partiell omfattning. De individer som saknade arbetsförmåga var i förhållande till dem med arbetsförmåga till större del födda i Sverige och hade i högre grad beviljats aktivitetsersättning till följd av psykiska besvär. De hade även i högre grad aktivitetsersättning med hel omfattning.

⁷ Av dem som ingick i målgruppen hade 416 individer aktivitetsersättning på grund av förlängd skolgång. Efter att Pilametodiken inarbetats beslutade man att individer med förlängd skolgång inte skulle bedömas inom Pila. I det inledande arbetet med Pilas metodik var detta dock inte uppmärksammat och individerna ingår därför i målgruppen.

Status i oktober år 2007

Av samtliga individer i målgruppen med aktivitetsersättning, totalt 3 126, hade 19 procent lämnat sjukförsäkringen i oktober år 2007, 80 procent hade fortfarande ersättning kvar och mindre än en procent var sjukskrivna.

Tabell 8 Status i sjukförsäkringen i oktober år 2007 för individer med aktivitetsersättning, båda könen.⁸ Procent inom parentes

	Status i sjukförsäkringen i oktober år 2007			
	Aktivitets- ersättning	Sjuk- penning	Lämnat försäkringen	Totalt
Hela målgruppen	2 607 (81,1)	24 (0,7)	585 (18,2)	3 216 (100,0)
Avslutade ärenden				
Har arbetsförmåga enl. Pila	114 (76,5)	1 (0,7)	34 (22,8)	149 (100,0)
Saknar arbetsförmåga enl. Pila	1 147 (88,8)	4 (0,3)	140 (10,8)	1 291 (99,9)
Har planerade/pågående insatser	240 (77,2)	4 (1,4)	67 (21,5)	311 (100,1)
Lämnat sjukförsäkringen	124 (42,9)	6 (2,1)	159 (55,0)	289 (100,0)
Samtliga avslutade ärenden	1 625 (79,7)	15 (0,7)	400 (19,6)	2 040 (100,0)

Av de individer som hade arbetsförmåga och som via Pila gått vidare till arbetslivsinriktade insatser var det knappt 23 procent som lämnat sjukförsäkringen i oktober år 2007. 76 procent fick fortfarande ersättning från sjukförsäkringen och mindre än 1 procent var sjukskrivna. Andelen som lämnat sjukförsäkringen efter att de tagit del av insatser var därmed något högre än i målgruppen som helhet. Antalsmässigt handlar det dock om mycket, mycket få individer som via Pila lämnat sjukförsäkringen, totalt endast 35 individer.

I oktober år 2007 hade drygt 10 procent av dem som saknade arbetsförmåga lämnat sjukförsäkringen medan resterande 90 procent fortfarande fick ersättning från Försäkringskassan i form av sjuk- eller aktivitetsersättning. Ingen av individerna var sjukskrivna. Andelen som fortfarande hade aktivitetsersättning eller som av åldersskäl i stället beviljats sjukersättning var högre än för samtliga individer med aktivitetsersättning i målgruppen. Att betydligt fler av dem som enligt Pila saknade arbetsförmåga fortfarande hade ersättning från sjukförsäkringen i oktober år 2007 är naturligt med tanke på att det i målgruppen för samtliga individer med aktivitetsersättning både ingick individer som lämnat försäkringen när Pila öppnade deras ärenden och individer som redan hade pågående eller planerade insatser.

⁸ För status i sjukförsäkringen i oktober år 2007 för de kvinnor och män som hade aktivitetsersättning och som omfattats av Pilas verksamhet, se Bilaga tabell B5.

Slutdiskussion

I december år 2005 fick Försäkringskassan och dåvarande Arbetsmarknadsstyrelsen i uppdrag att bedriva ett projekt, Pilaprojektet, med förstärkta insatser för individer som varit sjukskrivna i minst två år och individer med tidsbegränsad sjuk- eller aktivitetsersättning. Syftet med Pila var att i ökad utsträckning tillvarata arbetsförmågan hos dessa individer. Pila skulle säkerställa att individer som hade arbetsförmåga fick ta del av rehabilitering och andra former av arbetslivsinriktade insatser samt säkra att rätt ersättning utgick till de individer som saknade arbetsförmåga. I uppdraget påpekades särskilt att frågor kring kvinnors ohälsa skulle ges tyngd i pilotverksamheten.

I Pilas målgrupp fanns – i pilotlänen den 1 januari år 2006 – drygt 25 800 individer av vilka majoriteten hade tidsbegränsad sjukersättning. Andelen kvinnor uppgick till drygt två tredjedelar. I övrigt kännetecknades gruppen av att medelåldern var relativt låg, knappt 45 år. Flertalet var sjukskrivna eller hade sjuk- eller aktivitetsersättning med hel omfattning, var födda i Sverige samt hade gymnasial utbildning.

Till och med den 31 mars år 2007 hade man inom Pila hanterat och avslutat drygt hälften av ärendena i målgruppen. I 8 procent av dessa ärenden bedömdes att individerna hade arbetsförmåga kvar. Andelen var högre bland dem med tidsbegränsad sjuk- eller aktivitetsersättning (9 respektive 7 procent) än bland sjukskrivna (knappt 5 procent). Andelen med arbetsförmåga var även något högre bland kvinnor drygt 8 procent jämfört med drygt 7 procent bland män. Samtliga individer som enligt Pilas bedömning hade arbetsförmåga fick ta del av arbetslivsinriktade insatser, huvuddelen i samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

I flertalet av fallen, närmare 62 procent, bedömdes att individernas arbetsförmåga var alltför nedsatt för att de skulle kunna återvända till arbetsmarknaden. Resterande ärenden, 30 procent, lämnades utan åtgärd från Pila. Orsaken var att individerna redan hade lämnat försäkringen när Pila öppnade ärendet eller att individerna redan hade pågående eller planerade åtgärder.

I uppföljningen studeras den ersättning individerna hade från sjukförsäkringen i oktober år 2007. För de individer som tagit del av Pilas verksamhet hade det då gått minst ett halvår sedan deras ärenden avslutades och om det skett någon förändring i ersättningen från Försäkringskassan bör det därför ha avspeglats i tillgängliga data.

Av uppföljningen framgår att huvuddelen av de individer som omfattats av Pila hade samma ersättning i oktober år 2007 som i början av år 2006. Av dem som var långtidssjukskrivna och som enligt Pilas bedömning saknade förmåga att arbeta hade dock den övervägande majoriteten, 80 procent, beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning. Att så många bytt ersättning indikerar att Pila kan ha resulterat i att fler individer fått rätt ersättning. Å andra sidan

är det anmärkningsvärt att det fanns individer som varit sjukskrivna i mer än två år, som saknade pågående eller planerade insatser, och som inte fått sin sjukpenning utbytt till sjuk- eller aktivitetsersättning.

Av de individer som hade förmåga att arbeta och som via Pila fått ta del av arbetslivsinriktade insatser hade knappt 23 procent, totalt 246 av 1 091 individer, lämnat sjukförsäkringen i oktober 2007. Vid tidpunkten för denna uppföljning hade det dock gått relativt kort tid sedan individernas ärenden avslutats av Pila och det är därför möjligt att fler av de individer som omfattats av Pila kommer att lämna sjukförsäkringen framöver. De som hade arbetsförmåga och som saknade ersättning från sjukförsäkringen hade en medelålder på knappt 40 år och hade innan deras sjukförsäkring upphörde till övervägande del varit sjukskrivna eller haft tidsbegränsad sjuk- eller aktivitetsersättning med hel omfattning. De individer som lämnat sjukförsäkringen hade således många potentiella år kvar i arbetslivet. Om dessa individer får vara friska och arbetar fram tills de pensioneras så är vinsten stor inte bara för de enskilda individerna utan även för statsbudgeten i form av minskade framtida utbetalningar.

Bilaga

Tabell B1 Egenskaper för kvinnor och män i Pilas målgrupp den 1 januari år 2006

	Kvinnor				Män			
	Sjukskrivna 2 år eller längre	Aktivitets- ersättning	Tidsbegränsad sjukersättning	Samtliga	Sjukskrivna 2 år eller längre	Aktivitets- ersättning	Tidsbegränsad sjukersättning	Samtliga
Ålder								
Medelvärde	45,4	24,5	46,1	43,9	46,1	24,0	46,4	42,3
(std. avvikelse)	(9,4)	(2,9)	(8,2)	(10,3)	(9,6)	(2,9)	(8,6)	(11,8)
Median	45	25	46	44	46	24	46	44
Födelseland								
Svenskfödd	85,2	88,5	82,4	83,5	78,9	85,6	75,2	77,8
Utrikesfödd	14,8	11,5	17,6	16,5	22,7	14,4	24,8	22,2
Utb. Nivå								
Förgymnasial	14,4	41,9	19,1	20,5	22,7	43,4	27,0	29,1
Gymnasial	55,8	32,8	55,5	53,3	57,9	26,7	54,6	50,3
Eftergymnasial	29,7	4,3	25,1	24,0	19,0	2,5	17,8	16,3
Uppgift saknas	0,1	21,0	0,2	2,2	0,3	27,4	0,5	5,3
Omfattning								
25 procent	25,7	2,2	10,4	12,5	17,7	1,0	5,7	7,1
50 procent	24,0	6,4	20,5	19,8	20,8	3,6	16,5	15,0
75 procent	4,9	0,5	4,9	4,4	5,0	0,4	4,6	3,9
100 procent	45,4	91,0	64,2	63,3	56,4	95,0	73,3	74,0
Sjuktid i dagar	1 049	1 004	780	852	1 059	1 074	697	834
(std. avvikelse)	(304)	(742)	(752)	(700)	(325)	(772)	(646)	(650)
Diagnos								
Psykiska besvär	–	71,6	46,9	–	45,1	74,9	45,1	–
Rörelseorganen	–	4,9	30,7	–	27,1	2,2	27,1	–
Övriga besvär	–	23,5	19,6	–	24,4	22,9	24,4	–
Uppgift saknas	–	–	2,8	–	3,4	–	3,4	–
Antal obs.	3 217	1 664	12 280	17 161	5 456	1 552	5 456	8 648

Tabell B2 Egenskaper för kvinnor och män som varit sjukskrivna 2 år eller längre den 1 januari år 2006. Ärenden avslutade inom Pilas pilotverksamhet fram till och med mars år 2007

	Kvinnor					Män				
	Målgrupp	Pila: har arb.förm.	Pila: saknar arb.förm.	Pila: Åter FK finns åtgärder	Pila: Lämnat försäkring	Målgrupp	Pila: har arb.förm.	Pila: saknar arb.förm.	Pila: Åter FK finns åtgärder	Pila: Lämnat försäkring
Ålder										
Medelvärde	45,4	41,0	44,4	42,3	44,3	46,1	40,9	44,9	41,8	45,6
(std. avvikelse)	(9,4)	(8,4)	(9,8)	(8,5)	(8,9)	(9,6)	(8,8)	(10,1)	(8,7)	(9,2)
Median	45	39	44	42		46	41	45	42	
Födelseland										
Svenskfödd	85,2	90,9	84,1	86,4	83,4	78,9	84,3	75,2	84,4	76,2
Utrikesfödd	14,8	9,1	15,9	13,6	16,6	22,7	15,7	24,8	15,6	23,8
Utb. Nivå										
Förgymnasial	14,4	10,7	15,4	15,5	11,8	22,7	19,6	22,2	17,0	21,4
Gymnasial	55,8	67,8	57,3	54,1	57,8	57,9	68,6	61,3	63,6	55,8
Eftergymnasial	29,7	21,5	27,3	30,2	30,2	19,0	9,8	15,0	19,1	2,4
Uppgift saknas	0,1	0	0,1	0,2	0,2	0,3	2,0	0,5	0,3	0,3
Omfattning										
25 procent	25,7	12,4	18,8	25,9	42,8	17,7	7,8	9,1	19,4	32,0
50 procent	24,0	22,3	23,1	25,9	18,6	20,8	7,8	22,2	19,7	19,7
75 procent	4,9	4,1	5,9	4,4	3,0	5,0	0,0	5,2	6,1	2,4
100 procent	45,4	61,2	52,2	43,9	35,6	56,4	84,3	63,4	54,8	45,9
Sjuktid i dagar										
(std. avvikelse)	1 049 (304)	1 068 (272)	1 070 (311)	1 052 (293)	1 033 (336)	1 059 (325)	1 105 (457)	1 083 (334)	1 042 (310)	1 014 (321)
Antal obs.	3 217	121	1 016	638	559	1 640	51	517	294	294

Tabell B2 Egenskaper för individer som varit sjukskrivna 2 år eller längre den 1 januari år 2006, båda könen. Ärenden avslutade inom Pilas pilotverksamhet fram till och med mars år 2007

	Båda könen				
	Målgrupp	Pila: har arb.förm.	Pila: saknar arb.förm.	Pila: Åter FK finns åtgärder	Pila: Lämnat försäkring
Ålder					
Medelvärde	45,7	41,0	44,6	42,1	44,7
(std. avvikelse)	(9,5)	(8,5)	(9,9)	(8,6)	(9,0)
Median	46	40	44	42	45
Födelseland					
Svenskfödd	83,1	89,0	81,1	85,7	80,9
Utrikesfödd	16,9	11,0	18,9	14,3	19,1
Utb. Nivå					
Förgymnasial	17,2	13,4	17,7	16,0	15,1
Gymnasial	56,5	68,0	58,6	57,1	57,1
Eftergymnasial	26,1	18,0	23,5	26,7	27,6
Uppgift saknas	0,2	0,6	0,2	0,2	0,2
Omfattning					
25 procent	23,0	11,0	15,5	23,8	39,0
50 procent	22,9	18,0	22,8	23,9	19,0
75 procent	4,9	2,9	5,7	4,9	2,8
100 procent	49,1	68,0	56,0	47,3	39,2
Sjuktid i dagar	1 053	1 079	1 074	1 049	1 027
(std. avvikelse)	(312)	(337)	(319)	(298)	(331)
Antal obs.	4 857	172	1 533	932	853

Tabell B3 Egenskaper för kvinnor och män med tidsbegränsad sjukersättning den 1 januari år 2006. Ärenden avslutade inom Pila's pilotverksamhet fram till och med mars år 2007

	Kvinnor					Män				
	Målgrupp	Pila: har arb.förmåga Insatser	Pila: saknar arb.förmåga Med. skäl	Pila: Åter FK finns åtgärder	Pila: Lämnat försäkring	Målgrupp	Pila: har arb.förmåga Insatser	Pila: saknar arb.förmåga Med. skäl	Pila: Åter FK finns åtgärder	Pila: Lämnat försäkring
Ålder										
Medelvärde	46,1	41,7	43,7	42,3	43,2	46,4	42,2	44,0	42,0	44,2
(std. avvikelse)	(8,2)	(6,6)	(8,2)	(6,8)	(7,4)	(8,6)	(7,8)	(8,8)	(7,3)	(8,3)
Median	46	41	43	42	43	46	41	43	42	44
Födelseland										
Svenskfödd	82,4	87,2	80,5	86,3	81,6	75,2	82,0	72,4	80,0	74,5
Utrikesfödd	17,6	12,8	19,5	13,7	18,4	24,8	18,0	27,6	20,0	25,5
Utb. Nivå										
Förgymnasial	19,1	16,1	20,6	16,5	18,4	27,0	21,8	27,2	24,2	28,3
Gymnasial	55,5	62,8	58,2	55,0	49,0	54,6	63,6	56,0	55,4	52,8
Eftergymnasial	25,1	20,7	21,0	28,5	31,5	17,8	14,6	16,2	19,7	17,9
Uppgift saknas	0,2	0,4	0,2	0,1	1,2	0,5	0	0,7	0,6	0,9
Omfattning										
25 procent	10,4	4,6	7,8	8,1	23,3	5,7	2,9	4,3	5,8	10,8
50 procent	20,5	15,8	18,6	17,8	27,0	16,5	17,0	11,8	15,8	25,9
75 procent	4,9	4,2	3,4	7,0	4,0	4,6	4,8	3,6	4,2	2,8
100 procent	64,2	75,4	70,2	67,1	45,7	73,3	75,2	80,4	74,2	60,4
Sjuktid i dagar	780	711	811	728	679	697	666	725	773	663
(std. avvikelse)	(752)	(648)	(748)	(668)	(519)	(646)	(708)	(641)	(750)	(699)
Diagnos										
Psykiska besvär	46,9	47,5	48,3	51,9	55,9	45,1	47,6	49,1	51,2	50,9
Rörelseorganen	30,7	32,6	29,6	29,1	28,7	27,1	31,1	23,8	25,4	29,7
Övriga besvär	19,6	19,5	19,3	18,3	14,7	24,4	21,4	23,6	22,4	17,4
Uppgift saknas	2,8	0,4	2,9	0,7	0,7	3,4	0	3,5	0,9	1,9
Antal obs.	12 280	564	4 154	966	429	5 456	206	1 939	330	212

Tabell B3 Egenskaper för individer med tidsbegränsad sjukersättning den 1 januari år 2006, båda könen. Ärenden avslutade inom Pilas pilotverksamhet fram till och med mars år 2007

	Båda könen				
	Målgrupp	Pila: har arbetsförmåga Insatser	Pila: saknar arbets- förmåga medicinska skäl	Pila: Åter FK finns åtgärder	Pila: Lämnat försäkring
Ålder					
Medelvärde	46,2	41,9	43,8	42,2	43,6
(std. avvikelse)	(8,4)	(7,0)	(8,4)	(6,9)	(7,7)
Median	46	41	43	42	43
Födelseland					
Svenskfödd	80,2	85,8	77,9	84,7	79,2
Utrikesfödd	19,8	14,2	22,1	15,3	20,8
Utb. Nivå					
Förgymnasial	21,6	17,7	22,7	18,4	21,7
Gymnasial	55,2	63,0	57,5	55,1	50,2
Eftergymnasial	22,9	19,1	19,5	26,2	27,0
Uppgift saknas	0,3	0,3	0,3	0,2	1,1
Omfattning					
25 procent	9,0	4,2	6,7	7,5	19,2
50 procent	19,2	16,1	16,4	17,3	26,7
75 procent	4,8	4,4	3,4	6,3	3,6
100 procent	67,0	75,3	73,4	68,9	50,6
Sjuktid i dagar	754	699	783	739	673
(std. avvikelse)	(723)	(664)	(716)	(690)	(584)
Diagnos					
Psykiska besvär	46,4	47,5	48,5	51,7	54,3
Rörelseorganen	29,6	32,2	27,8	28,2	29,0
Övriga besvär	21,1	20,0	20,7	19,4	15,6
Uppgift saknas	2,9	0,3	3,1	0,8	1,1
Antal obs.	17 736	770	6 093	1 296	641

Tabell B4 Egenskaper för kvinnor och män med aktivitetsersättning den 1 januari år 2006. Ärenden avslutade inom Pilas pilotverksamhet fram till och med mars år 2007

	Kvinnor					Män				
	Målgrupp	Pila: har arb.förmåga Insatser	Pila: saknar arb.förmåga Med. skäl	Pila: Åter FK finns åtgärder	Pila: Lämnat försäkring	Målgrupp	Pila: har arb.förmåga Insatser	Pila: saknar arb.förmåga Med. Skäl	Pila: Åter FK finns åtgärder	Pila: Lämnat försäkring
Ålder										
Medelvärde	24,5	25,4	25,1	24,6	22,4	24,0	24,7	24,5	24,3	22,0
(std. avvikelse)	(2,9)	(2,6)	(2,7)	(3,0)	(2,9)	(2,9)	(3,0)	(2,8)	(2,9)	(2,4)
Median	25	26	25	25	21	24	24,5	24	24	21
Födelseland										
Svenskfödd	88,5	88,4	90,8	87,4	85,3	85,6	92,5	86,3	87,5	85,6
Utrikesfödd	11,5	11,6	9,2	12,6	14,7	14,4	7,5	13,7	12,5	14,4
Utb. nivå										
Förgymnasial	41,9	33,3	42,6	41,7	44,8	43,4	52,5	43,8	40,4	37,7
Gymnasial	32,8	53,6	36,5	36,0	16,1	26,7	32,5	28,9	36,8	16,4
Eftergymnasial	4,3	5,8	4,4	4,0	3,5	2,5	5,0	2,4	3,7	2,0
Uppgift saknas	21,0	7,3	16,5	18,3	35,7	27,4	10,0	24,9	19,1	43,8
Omfattning										
25 procent	2,2	1,4	1,9	2,9	3,5	1,0	0	1,3	0	0
50 procent	6,4	13,0	6,7	6,3	5,6	3,6	5,0	2,9	5,2	1,4
75 procent	0,5	1,4	0,2	0,6	2,1	0,4	0	0,3	0,7	0,7
100 procent	91,0	84,0	91,2	90,3	88,8	95,0	95,0	95,5	94,1	97,9
Sjuktid i dagar	1 004	1 037	1 055	941	772	1 074	919	1 157	1 123	756
(std. avvikelse)	(742)	(878)	(751)	(700)	(522)	(772)	(767)	(793)	(788)	(702)
Diagnos										
Psykiska besvär	71,6	65,2	73,2	68,0	72,0	74,9	70,0	76,6	70,6	75,3
Rörelseorganen	4,9	7,2	4,6	4,6	2,1	2,2	7,5	2,3	2,2	1,4
Övriga besvär	23,5	27,5	22,2	27,4	25,9	22,9	22,5	21,1	27,2	23,3
Antal obs.	1 664	69	672	175	143	1 552	80	619	136	146

Tabell B4 Egenskaper för individer med aktivitetsersättning den 1 januari år 2006, båda könen. Ärenden avslutade inom Pilas pilotverksamhet fram till och med mars år 2007

	Båda könen				
	Målgrupp	Pila: har Arbetsförmåga, till insatser	Pila: saknar arbetsförmåga medicinska skäl	Pila: Åter FK finns åtgärder	Pila: Lämnat försäkring
Ålder					
Medelvärde	24,2	25,0	24,8	24,4	22,2
(std. avvikelse)	(2,9)	(2,8)	(2,8)	(2,9)	(2,7)
Median	24	25	25	24	21
Födelseland					
Svenskfödd	87,1	90,6	88,6	87,5	85,5
Utrikesfödd	12,9	9,4	11,4	12,5	14,5
Utb. Nivå					
Förgymnasial	42,6	43,6	43,1	41,2	41,2
Gymnasial	29,9	42,3	32,8	36,3	16,3
Eftergymnasial	3,4	5,4	3,5	3,9	2,8
Uppgift saknas	24,1	8,7	20,5	18,6	39,8
Omfattning					
25 procent	1,6	0,7	1,6	1,6	1,7
50 procent	5,0	8,7	4,9	5,8	3,5
75 procent	0,4	0,7	0,2	0,6	1,4
100 procent	92,9	89,9	93,3	92,0	93,4
Sjuktid i dagar	1 038	974	1 104	941	764
(std. avvikelse)	(757)	(820)	(773)	(700)	(619)
Diagnos					
Psykiska besvär	73,2	67,8	74,8	69,1	73,7
Rörelseorganen	3,6	7,4	3,5	3,5	1,7
Övriga besvär	23,2	24,8	21,7	27,3	24,6
Uppgift saknas					
Antal obs.	3 216	149	1 291	311	289

Tabell B5 Status i sjukförsäkringen oktober år 2007, båda könen

Status i sjukförsäkringen i oktober år 2007	Ärenden avslutade inom Pila fram till och med den 31/3-2007									
	Hela målgruppen den 1/1 2006		Har arbetsförmåga, enligt Pila		Saknar arbetsförmåga enligt Pila, åter till FK		Åter till FK, hade redan pågående eller planerade insatser		Lämnat försäkringen när Pila öppnade ärendet	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Långtidssjukskrivna										
Fortfarande sjukskriven	784	16,2	86	50,0	154	10,1	260	27,9	78	9,1
Bytt till sjuk- eller aktivitetsersättning	2 528	52,0	38	22,1	1 193	77,8	381	40,9	90	10,6
Lämnat sjukförsäkringen	1 545	31,8	48	27,9	186	12,1	291	31,2	685	80,3
Samtliga ärenden	4 857	100,0	172	100,0	1 533	100,0	932	100,0	853	100,0
Aktivitetsersättning										
Kvar med sjuk- eller aktivitetsersättning	2 607	81,1	114	76,5	1 147	88,9	240	77,2	124	43,0
Sjukpenning	24	0,7	1	0,7	4	0,3	4	0,1	6	2,0
Lämnat sjukförsäkringen	585	18,2	34	22,8	140	10,8	67	21,5	159	55,0
Samtliga ärenden	3 216	100,0	149	100,0	1 291	100,0	311	100,0	289	100,0
Tidsbegränsad sjukersättning										
Kvar med sjuk- eller aktivitetsersättning	14 922	84,1	589	76,5	5 564	91,3	1 045	80,6	123	19,2
Sjukpenning	528	3,0	17	2,2	143	2,3	46	3,6	29	4,5
Lämnat sjukförsäkringen	2 286	12,9	164	21,3	386	6,4	205	15,8	489	76,3
Samtliga ärenden	17 736	100,0	770	100,0	6 093	100,0	1 296	100,0	641	100,0

Tabell B5 Status i sjukförsäkringen oktober år 2007, kvinnor

Status i sjukförsäkringen i oktober år 2007	Ärenden avslutade inom Pila fram till och med den 31/3 2007									
	Hela målgruppen den 1/1 2006		Har arbetsförmåga, enligt Pila		Saknar arbetsförmåga enligt Pila, åter till FK		Åter till FK, hade redan pågående eller planerade insatser		Lämnat försäkringen när Pila öppnade ärendet	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Långtidssjukskrivna										
Fortfarande sjukskriven	526	16,4	64	52	100	9,8	178	27,9	51	9,1
Bytt till sjuk- eller aktivitetsersättning	1 671	51,9	25	21	784	77,2	274	42,9	57	10,2
Lämnat sjukförsäkringen	1 020	31,7	32	26	132	13,0	186	29,2	451	80,7
Samtliga ärenden	3 217	100,0	121	99	1 016	100,0	638	100,0	559	100,0
Aktivitetsersättning										
Kvar med sjuk- eller aktivitetsersättning	1 371	82,4	55	80	604	89,9	136	77,7	67	46,9
Sjukpenning	13	0,8	0	0	2	0,3	3	1,7	3	2,1
Lämnat sjukförsäkringen	280	16,8	14	20	66	9,8	36	20,6	73	51,0
Samtliga ärenden	1 664	100,0	69	100	672	100,0	175	100,0	143	100,0
Tidsbegränsad sjukersättning										
Kvar med sjuk- eller aktivitetsersättning	10 418	84,8	444	79	3 803	91,6	795	82,2	81	18,9
Sjukpenning	386	3,1	13	2	110	2,6	33	3,4	15	3,5
Lämnat sjukförsäkringen	1 476	12,0	107	19	241	5,8	138	14,3	333	77,6
Samtliga ärenden	12 280	99,9	564	100	4 154	100,0	966	99,9	429	100,0

Tabell B5 Status i sjukförsäkringen oktober år 2007, män

Status i sjukförsäkringen i oktober år 2007	Ärenden avslutade inom Pila fram till och med den 31/3 2007									
	Hela målgruppen den 1/1 2006		Har arbetsförmåga, enligt Pila		Saknar arbetsförmåga enligt Pila, åter till FK		Åter till FK, hade redan pågående eller planerade insatser		Lämnat försäkringen när Pila öppnade ärendet	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Långtidssjukskrivna										
Fortfarande sjukskriven	258	15,7	22	43,1	54	10,4	82	27,9	27	9,1
Bytt till sjuk- eller aktivitetsersättning	857	52,3	13	25,5	409	79,1	107	36,4	33	11,2
Lämnat sjukförsäkringen	525	32,0	16	31,4	54	10,4	105	35,7	234	79,6
Samtliga ärenden	1 640	100,0	51	100,0	517	99,9	294	100,0	294	99,9
Aktivitetsersättning										
Kvar med sjuk- eller aktivitetsersättning	1 236	79,6	59	73,8	543	87,7	104	76,5	57	39,0
Sjukpenning	11	0,7	1	1,2	2	0,3	1	0,7	3	2,1
Lämnat sjukförsäkringen	305	19,6	20	25,0	74	12,0	31	22,8	86	58,9
Samtliga ärenden	1 552	99,9	80	100,0	619	100,0	136	100,0	146	100,0
Tidsbegränsad sjukersättning										
Kvar med sjuk- eller aktivitetsersättning	4 504	82,6	145	70,4	1 761	90,8	250	75,8	42	19,8
Sjukpenning	142	2,6	4	1,9	33	1,7	13	3,9	14	6,6
Lämnat sjukförsäkringen	810	14,8	57	27,7	145	7,5	67	20,3	156	73,6
Samtliga ärenden	5 456	100,0	206	100,0	1 939	100,0	330	100,0	212	100,0

I serien Socialförsäkringsrapport har följande skrifter publicerats under år 2008:

- 2008:1 Nordiska strategier för att begränsa sjukfrånvaro
- 2008:2 Möjliga vägar ut ur sjuk- och aktivitetsersättning
- 2008:3 Köns- och länsskillnader inom arbetsskadeförsäkringen. Beslut om livränta 2005–2006
- 2008:4 Ojämlighet och utanförskap. Rapport från forskarseminarium i Umeå 23–24 januari 2008
- 2008:5 Strategier för begränsning av sjukfrånvaro och förtidspensionering. Erfarenheter från Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige 1990–2007
- 2008:6 Mål, mått och resultat – analys av handläggningstider
- 2008:7 Uppföljning av Pilas pilotverksamhet